

Tilsvarende omfattes optegnelser på institutioner uden for sundhedsvæsenet, f.eks. journaler ført i Kriminalforsorgens syge- og hospitalsafdelinger, når optegnelserne er foretaget af autoriserede sundhedspersoner som led i behandling af patienten. Det samme gælder journaler ført på Statens Øjenklinik under Socialministeriet.

Oplysninger, der f.eks. i forbindelse med pleje nedskrives af ikke-autoriserede sundhedspersoner, omfattes af loven i det omfang, disse oplysninger indføres i patientjournalen m.v., f.eks. fordi de noteres ned efter bemyndigelse fra den autoriserede sundhedsperson og på dennes ansvar. Derudover vil patienten, hvor der er tale om offentlige institutioner have adgang til aktindsigt i ikke-autoriserede sundhedspersoners optegnelser efter reglerne i offentlighedsloven (§§ 4, stk. 2, 8 og 11). En smidig anvendelse af princippet om meroffentlighed, jf. offentlighedslovens § 4, stk., 2, vil kunne løse de fleste praktiske problemer i denne forbindelse.

Optegnelser om enkeltpersoners helbredsforhold, der foretages af andre end autoriserede sundhedspersoner og uden at indgå som led i sundhedsmæssig behandling, er ikke omfattet af loven. Det betyder, at en anmodning om aktindsigt heri ikke skal behandles efter reglerne i lov om patienters retsstilling, men efter reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven eller registerlovgivningen eller efter de specielle regler, der gælder for det pågældende område.

Det kan f.eks. være helbredsoplysninger, der indgår i sager, som er under behandling i Arbejdsskadestyrelsen eller i Den Sociale Ankestyrelse. Det kan også være oplysninger om analyser af blod eller urin, der er foretaget i kontrolmæssigt øjemed, f.eks. inden for Kriminalforsorgen.

3. Aktindsigtens formål, omfang af aktindsigt m.v.

Der har siden 1. januar 1987 været ret til aktindsigt i sygehusjournaler, og fra 1. januar 1994 har der været ret til aktindsigt i praktiserende sundhedspersoners patientjournaler m.v.

Retten til aktindsigt i sygehusjournaler gælder for journaler udfærdiget efter 1. januar 1987 og for tilførsler til eksisterende sygehusjournaler foretaget efter dette tidspunkt.

For praktiserende sundhedspersoners journaler er der ret til aktindsigt i de oplysninger, som er nedskrevet i journaler m.v. efter 1. januar 1994. I de tilfælde, hvor praktiserende sundhedspersoner har anvendt elektronisk databehandling til journalføring, vil der efter lovens § 37 være ret til aktindsigt også i de oplysninger, der er tilført journalen før 1. januar 1994. Baggrunden herfor er, at der efter § 7 a i lov om private registre, tidligere er indført ret til indsigt i journaler, som føres på edb.

Retten til aktindsigt omfatter hele journalen. Omfattet af journalen er også materiale, såsom lægeklæringer og røntgenbilleder/beskrivelser samt resultatet af undersøgelses- og behandlingsforløb, i det omfang de har betydning for diagnose, behandling, observationer m.v. Retten til aktindsigt omfatter også ikke-optegnelsespligtige oplysninger, som måtte indgå i journalen, samt eventuel brevveksling med f.eks. andre myndigheder eller pårørende, som er tilført journalen som bilag. Biologiske præparater er ikke en del af patientjournalen.

Selvom patienten ikke har et retskrav på aktindsigt i journaler m.v. før 1. januar 1994 ført af praktiserende sundhedspersoner eller før 1. januar 1987 for så vidt angår sygehusjournaler, vil den ansvarlige autoriserede sundhedsperson ikke være afskåret fra at give patienten aktindsigt i sådanne helbredsoplysninger. Det kan ske efter en konkret vurdering af journaloplysningernes indhold og deres betydning for patienten.

I de tilfælde, hvor journaler m.v. oprettet før 1. januar 1994 (eller før 1. januar 1987 for sygehusjournalers vedkommende) indgår i en såkaldt afgørelsessag (f.eks. en pensions- eller klagesag), vil disse journaler være omfattet af reglerne om parters aktindsigt i kapitel 4 i forvaltningsloven.

4. Formålet med vejledningen

Vejledningen har til formål at gøre både amtskommuner og kommuner, sundhedspersoner samt offentligheden i almindelighed opmærksom på reglerne om aktindsigt i helbredsoplysninger og at vejlede om, hvordan patienten i praksis kan opnå indsigt i sin journal m.v.

I det følgende belyses forskellige spørgsmål i forbindelse med reglerens anvendelse:

Hvem har ret til aktindsigt? (afsnit 5)

Fremgangsmåde ved anmodning om aktindsigt (afsnit 6)

Hvordan gives aktindsigt? (afsnit 7)

Hvornår kan anmodning om aktindsigt afslås? (afsnit 8)

Klage over afgørelser om aktindsigt (afsnit 9)

Journalføring (afsnit 10)

Gebyr (afsnit 11)